

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

Ondřej Kolář
poslanec

Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

V Praze, dne 20. dubna 2023

Vážený pane ministře,

18. dubna t. r. byl v Rusku odsouzen k 25 letům vězení opoziční politik Vladimir Kara-Murza. Zařadil se tak po bok více než pěti set osob, které byly v Rusku odsouzeny a uvězněny pro své politické a společenské názory a protiválečné postoje.

Vedle Vladimira Kara-Murzy se do řad těchto politických vězňů počítají i moskevští zastupitelé Ilja Jašin a Alexei Gorinov, odsouzení na 8, resp. 6 let vězení, žurnalistka Maria Ponomarenková odsouzená k 6 letům vězení, politický aktivista Igor Maltsev, známý též jako Jegor Šorochoodov a amatérský žurnalista Vladimir Rumantsev, oba odsouzení ke třem letům vězení. Organizace Memorial identifikovala více než 540 politických vězňů Putina režimu, nejznámějším je zřejmě Alexej Navalnyj, který byl navíc nedávno odsouzen k dalším devíti letům odnětí svobody.

Většina těchto politických vězňů je vystavena mučení a nelidskému zacházení, je jim odepírána lékařská péče a mnohým ve vězení reálně hrozí smrt.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky schválila dne 14. 10. 2022 Váš návrh zákona o omezujících opatřeních proti některým závažným jednáním uplatňovaných v mezinárodních vztazích (sankční zákon). Tento zákon mj. umožňuje zavádět restriktce proti organizacím, režimům, ale i jednotlivcům porušujícím lidská práva, či se podílí například na teroristických aktivitách. Vy sám jste zákon komentoval tak, že „bude významný nástroj pro českou zahraniční politiku“. S tímto tvrzením beze zbytku souhlasím.

Nemohu se ale bohužel ubránit dojmu, že zákon byl sice schválen, vyhlášen ve sbírce zákonů, ale dál se nic neděje. Do politických procesů v Rusku je zapojena řada jednotlivců, kteří se tak dopouští porušování základních lidských práv svých spoluobčanů a podílí se na destrukci občanské společnosti v Rusku (dá-li se v ruském případě o nějaké občanské společnosti ještě mluvit).

Jako stát, který má své neblahé zkušenosti s totalitními režimy a jejich praktikami, jako společnost, která se dokázala totality zbavit a úspěšně se dokázala transformovat do svobodného demokratického státu, máme obrovskou morální povinnost podporovat oběti politických procesů nejen v Rusku. Obzvláště v době, kdy se naše zahraniční politika opět vydala cestou „havlovské diplomacie“, založené ve velkém právě na ochraně lidských práv a svobod. Lidé, kteří v Rusku protestují proti nelegální, nevyprovokované a brutální agresi vůči

sousední Ukrajině a zasazují se o demokracii a svobodu, musí vidět, že nejsou sami. To nejmenší, co je v našich silách a možnostech a co je navíc naší povinností, chceme-li podporu lidských práv ve světě brát vážně, je zařadit ty osoby, které se na stíhání, obvinění, odsouzení a uvěznění nejen výše jmenovaných politických vězňů v Rusku podíleli, na sankční seznam a aplikovat vůči nim ustanovení výše zmíněného zákona č. 1/2023 Sb.

6. dubna t.r. inicioval litevský europoslanec Petras Austrevicius komuniké, které podepsalo 70 poslanců Evropského parlamentu. Vyzývají vysokého představitele EU pro zahraniční politiku Josepa Borrella k přísnějšímu uplatňování režimu globálních sankcí EU v oblasti lidských práv, tzv. Magnitského zákona EU, proti osobám odpovědným za vážné porušování lidských práv v Rusku přímo odpovědných za nezákonné věznění a pronásledování občanských aktivistů a členů opozice v Rusku. Tyto osoby se totiž doposud mohou volně pohybovat a vykonávat veškeré aktivity na území celé EU. Seznam těchto osob identifikovaných Evropským parlamentem si Vám dovoluji zaslat v příloze tohoto dopisu. Předeseílám, že na tyto osoby již byly uvaleny sankce v Kanadě a v USA, EU společně s Českou republikou žalostně zaostává.

Vážený pane ministře, vyzývám Vás tímto, abyste dostál svým slovům, kterými jste – jak je uvedeno výše – komentoval přijetí Sankčního zákona a zasadil se o to, aby se osoby, které přispívají k omezování a pošlapávání lidských práv a svobod v Rusku, urychleně dostaly na národní sankční seznam a Česká republika vůči nim postupovala s maximální možnou tvrdostí. V rozhodnosti je síla. Nedovolte, prosím, aby se z havlovské diplomacie stal jen prázdný, bezobsažný termín, ale opravdu silný a účinný nástroj české zahraniční politiky.

Děkuji Vám a těším se na Vaši odpověď.

S přátelským pozdravem

Vážený pan
Jan Lipavský
Ministr zahraničních věcí ČR
Loretánské náměstí 5
118 00 Praha 1

Na vědomí:

Petr Fiala, předseda vlády
Miloš Vystrčil, předseda Senátu PČR
Markéta Pekarová Adamová, předsedkyně Poslanecké sněmovny PČR
Pavel Fischer, předseda Výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost Senátu PČR
Marek Ženíšek, předseda Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny PČR